

טעימה מ'שבת לנשמ"ה' תשע"ב:

'מי שברך' לנשים שכרתו ברית שלום, בתוכן או מחוצה להן, בשנה האחרונה מיכל רביב

מי שברך את אבותינו אברהם יצחק ויעקב, ואמותינו שרה רבקה רחל ולאה, הוא יברך את הנשים האלה הבוחרות לבחור בין חושך לאור, בין שמחה לעצב ובין עשייה ליאוש...

פרשת פינחס מחולקת למספר נושאים. אני בחרתי להביא את סיפורו של פנחס בן אלעזר. ימים קשים של חטא וניאוף, בני ישראל מתרועעים עם בנות מואב, משה - האיש והאגדה - עומד חסר אונים מול התופעה ומתקשה להגיב בחומרה על המעשה, פינחס לעומתו, מתוך קנאותו לאלוהיו, רוצח זוג אשר בחר להתייחד מול אוהל מועד. כל אחד מן האישים בחר בחירה: משה בחר בדרך מתונה יותר, ואילו פינחס בחר בדרך קיצונית ולא מתפשרת, וקיבל את ברכתו של האלוהים.

בא המדרש ומספר על דמות נוספת: אליהו הנביא שרצח בקנאותו את נביאי השקר ונענש על ידי האלוהים. למה מעשה קנאות אחד נחשב לכיבוד האמונה והאלוהים, והשני נחשב לעברה? התשובה נמצאת באבחנה בין המעשים החיצוניים לבין השינוי בלב האדם. היה שם הבדל בהתכוונות הפנימית בין אליהו לפינחס, בעצמת הקנאות והדבקות באלוהים. התוצאה היתה דומה, אך התהליך היה שונה, והוא שהכריע.

אנו מדברים כאן על השילוב של האדם עם עצמו, עם נפשו ופנימיותו, ובדו-שיח שלו עם המרחב החיצוני. ניתן להמשיל זאת לשתילת החיטה בקרקע פורייה. במחאה החברתית בקיץ אשתקד יצאה צעקה ממעטים, אשר דיברו וביטאו את מצוקתם של רבים, והמאבק הניב יבול רב. מה קרה השנה, לאן דעכה המחאה, האם האדמה השתנתה או שהחיטה לא הייתה במיטבה השנה? זה מחזיר אותנו שוב להתחלה, לאדם האחד אשר בנפשו נבט הנבט הקטן, שחש בקרביו את הצורך לשנות ולעשות. מה הוא עושה עם הצורך הזה?

וכאן אנו מגיעים לעניין הבחירה. בכולנו שתולים נבטים קטנים אשר צצים וקמלים. מה מוביל אותנו לאפשר לנבט אחד לגדול ולצמוח ולשני ליבול? מה קרה למשה המנהיג שלא היסס לרצוח מצרי במקרה אחד, ובמקרה השני עמד מהוסס מול עם חוטא ונואף ובחר לא להגיב? מתוך כך אני מבקשת לומר, שהנבטים תמיד נמצאים שם בתוכנו, אך לא תמיד הקרקע שלנו מוכנה לקראתם. לעיתים נמצאות בנו תעצומות הנפש, ולעיתים לא. הכוח הוא בהכרה שלנו, כי בידינו הכוח לבחור. במקביל לכך צריכות להוביל אותנו המטרה והתכלית - הן שיאפשרו לנו להחליט במה לבחור ומתי.

אני לא רוצה לדבר גבוהה גבוהה. אני לא הייתי ברחובות לפני שנה, לא נתתי לנבט הזה בתוכי לצמוח. האם זה היה מתוך נוחות, וויתור על המרחב הציבורי, או אולי הבחירה האמיתית של לשחרר ולהבין את הגבולות שלי במקום ובזמן, ביכולת להתמקד ולהחליט מה נכון ומתאים לעכשיו.

כאשת חינוך אני יודעת לומר כי דברים קורים כאשר יש צורך. אני מאחלת לכולנו שנהיה קשובות לצורך הזה, ונמצא את האומץ בתוכנו לתת לו לפרוץ ולפתוח בפנינו אפשרויות חדשות, שנלמד איך להתנהל מולו ומול האמת שלנו.

אני רוצה לאחל לכן שלא תיתנו למרחב החיצוני לשנות את ההתכוונות שבליבכם, שתמצאו את החופש הפנימי להביא החוצה את מה שאתן, באומץ ובזקיפות קומה, ושהתוצאה תעמוד במבחן התהליך ולא להפך. שתמצאו את האיזון הנכון בין הפנימי לחיצוני, בין החלום למציאות, בין שאיפה להגשמה, וכל זה מתוך האמת שלכן ומתוך האמונה בעצמכן ובאנשים שסביבכן.